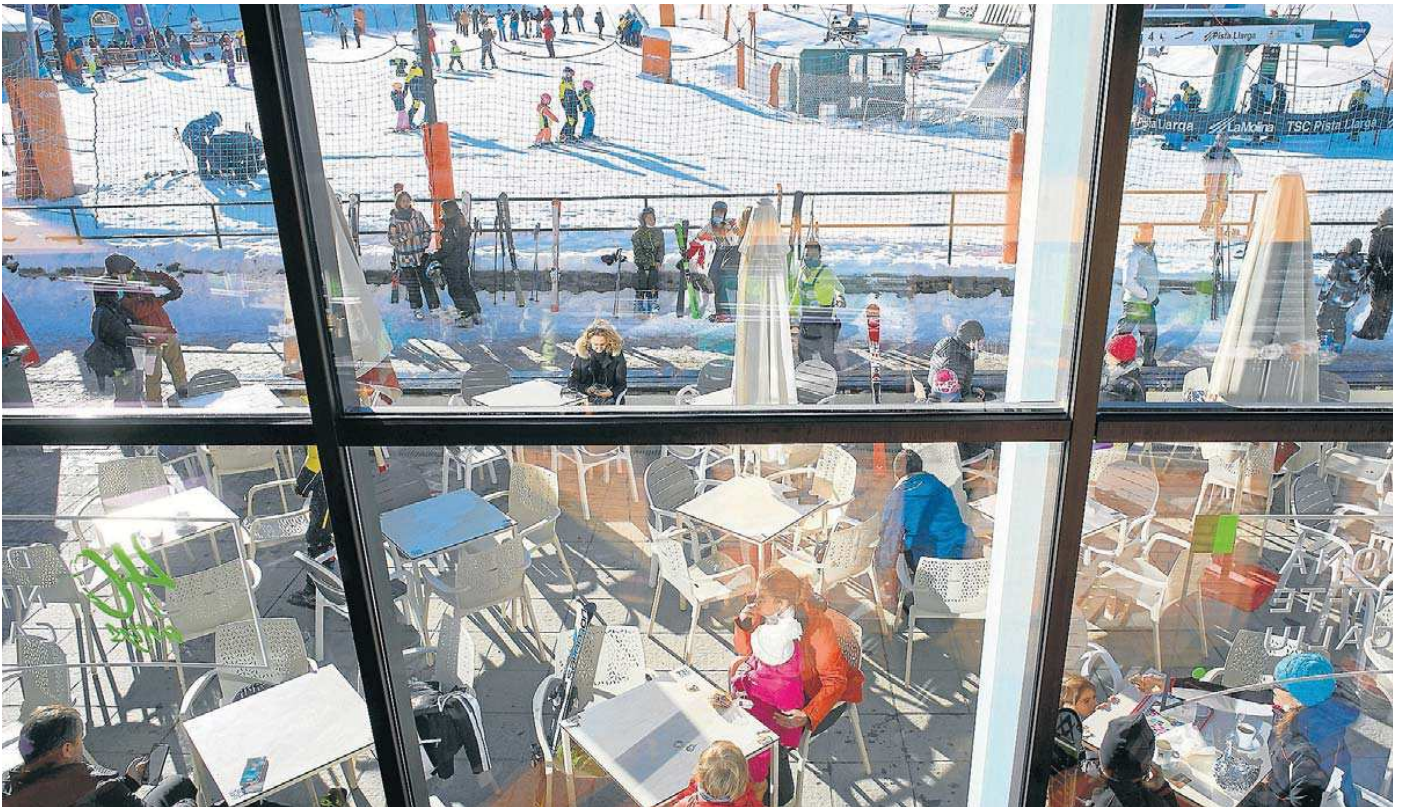

TURISME

Terrassa d'un bar de l'estació d'esquí de La Molina el desembre del 2021. DAVID BORRAT

ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

A la Vall de Boí hi ha una clara oportunitat de negoci: la gestió forestal dels boscos. Però la capital de l'Alta Ribagorça no pot atraure cap empresa perquè se n'ocupa. "Tot el desenvolupament que vulguis fer aquí per diversificar l'economia és impossible", explica a l'ARA la seva alcaldessa, Sònia Bruguera.

El motiu és la falta d'habitatge disponible per donar cabuda als treballadors. El sector de la neu també ho viu de prop: hi ha habitatges per als esquiadors, però els monitors d'esquí tenen dificultats per trobar-ne. La Vall de Boí té 1.090 habitants i 400 habitatges d'ús turístic. Set de cada deu cases són segones residències. És un cas concret de la realitat que viu la Catalunya que més creix. Impulsades pel turisme, la restauració, el comerç al detall i l'oci, la Vall d'Aran, l'Alta Ribagorça i la Cerdanya són les tres comarques catalanes que més van créixer el 2022.

Un equilibri complicat

"Hi ha tot un debat en aquestes comarques. Els que tenen negocis allà es queixen que quan han de portar treballadors a viure-hi perquè els necessiten, el gran problema és l'habitatge: o els preus estan pels núvols o estan ocupats per a altres usos, com segones residències o habitatges d'ús turístic", explica a l'ARA el president de la comissió d'economia catalana del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Josep Reyner.

El municipi de Naut Aran és un altre cas paradigmàtic: "Som 1.850

"Som 1.850 habitants i tenim 1.150 habitatges d'ús turístic"

Pobles com Naut Aran viuen de prop el difícil equilibri entre turisme i habitatge de la Catalunya que més creix

habitants i tenim 1.150 habitatges d'ús turístic", explica a l'ARA el seu alcalde, César Ruiz-Canela. Durant la temporada turística el poble supera els 20.000 habitants. Els habitatges de segona residència multipliquen per cinc els d'ús habitual, cosa que el converteix en el municipi amb una proporció més alta d'habitatges no principals. "Aquí venen un o dos mesos per temporada, il·loquen la segona residència una setmana a 10.000 o 15.000 euros i fan els diners per a tot l'any. La resta de l'any està tancada", afegeix.

La Generalitat va posar fil a l'agulla la setmana passada: 262 municipis de Catalunya hauran de justificar en el seu planejament urbanístic si poden donar cabuda als habitatges d'ús turístic, amb un màxim de 10 pisos per cada 100 habitants. A Catalunya hi ha 47 municipis que superen aquest topall: entre ells la Vall de Boí i Naut Aran, que d'entrada n'hauran de tancar 300 i 1.000, respectivament. "Estem arribant

Tensió
"Estem als límits del model dels últims 20 anys"

als límits del model que hem tingut els últims 20 anys, el d'una economia fortament terciaritzada que ha basat el seu creixement en uns determinats sectors amb poc valor afegit, però molt extensius en mà d'obra", afegeix Reyner.

Una decisió política

Per al catèdric d'economia de la UPF José García Montalvo, es tracta d'una decisió política que pot passar per fer de la construcció una qüestió menys restrictiva perquè hi hagi més cases. "Has de prioritzar, la política econòmica és prioritzar", afegeix, i recorda que això fa temps que passa a Eivissa: les cases les ocupen els turistes o la gent que treballa per a ells.

"Tenim un solar en què al seu dia vam intentar que hi hagués algun promotor per fer habitatges, però aquí, com que calen elements d'aïllament, no hi ha ningú que vulgui fer habitatge social perquè els preus de construcció són molt

més cars. A menys de 1.500 euros el metre quadrat és impossible construir", explica l'alcalde de Naut Aran. El municipi ha remodelat l'antiga escola per fer-hi habitatges socials.

Sobre el nou decret de la Generalitat per posar fre a la proliferació dels pisos turístics, els alcaldes de la Vall de Boí i de Naut Aran veuen amb bons ulls la iniciativa, però estan a l'expectativa de com es comença a aplicar, ja que un dels problemes són els pisos turístics il·legals.

Forçats a marxar del territori

Per a Nathan Garcia, del Sindicat de Llogaters de la Cerdanya, la tensió entre aquest model econòmic i l'habitatge provoca que molts habitants de la comarca no puguin arrelar: "Són feines que no tenen continuïtat, treballes cinc o sis mesos l'any i t'has de buscar la vida com puguis. Això t'impedeix viure", explica a l'ARA. Després de tota una vida a la Cerdanya, s'ha vist obligat a anar a viure a la Catalunya interior perquè no pot pagar-se un habitatge.

Aquesta tensió no és exclusiva del Pirineu. Entre les comarques que més van créixer el 2022 hi ha l'Alt Empordà, el Baix Empordà i el Baix Penedès, amb increments del seu valor afegit brut (VAB) superiors al 7%. Alhora, són de les comarques que tenen una proporció més elevada de segones residències sobre el total del parc d'habitatges, per darrere de la Vall d'Aran, la Cerdanya, el Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça. Dels 10 municipis amb més proporció de pisos turístics per habitant, vuit són a l'Empordà. ■